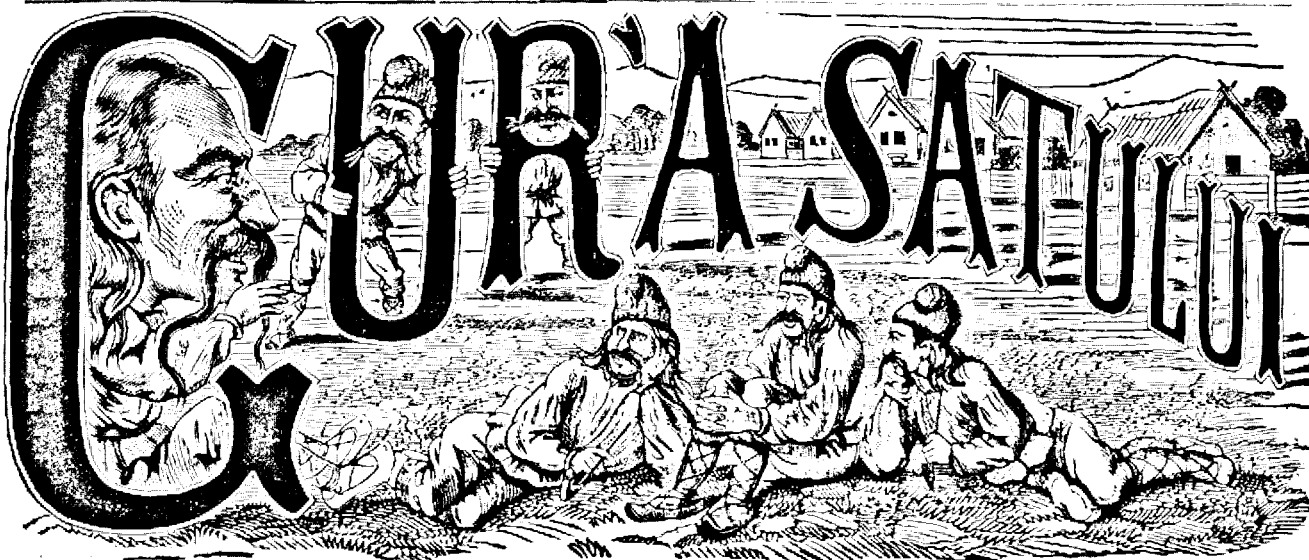

IN ANII TRECUTI ESIA SUB TITULU „UMORISTULU.”

Fó'a acésta ese totu a opt'a dí!
— dar prenumeratiunile se pri-
mescu in tóte dítele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50 cr.; pentru alte tíeri : pe anu
7 fl 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl 60 cr. pe trei lune 1 fl 80 cr.

Tóte siodiéniile si banii de prenume-
ratiune sunt de ase tramitela Redac-
tiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 4

LA TEMNITT'A DIN GHERL'A.

Ce-e acést'a óre, dóra unu palatu?
Sén castelulu unni domnu inpintenatu?
Sén dóra-e chiar turnulu vavilonului?
Nu-e palatu acést'a sén castelu, turnu, nu-e!
Ci-e o inchisóre, loculn hotiloru,
Unde siedu la umbra ce rapescu si-omoru.
Multi sunt ei aice, inse multi lipsescu,
Cari afara 'n tíera vendu, omoru, rapescu,
Dar p'unu piscu de munte li intóna mierl'a:
„Bata-ve indata temniti'a din Gherl'a!”

Éta colo, colo, o multíme mare
De barbati cu fala si cu neaternare,
Carii pan' acuma fura ómeni mari,
Asta-di ei vendura caus'a la contrari;
Din barbati cu fala si cu védia mare
S'au facutu unélta cu nerusinare;
Din barbati de cinste si de omenia
S'au facutu masine la o misielia;
Dar pe munte, 'n vale, li intóna mierl'a:
„Bata-ve indata temniti'a din Gherl'a!”

Sé insiru io tóte, câte ni lipsescu,
In acést'a fóia locu nu mai gasescu;
Unii nu au sufletu, altii barbatia,
Multi cu fric'a 'n spate nu au nici taria;
Apoi far' aceste astadi nu mai poti,
Ca sé dai tu fatia cu ai tei despoti.
Omenii cu frica, far' resolutiune
Ni punu numai pedeci, ni facu stricatiune.
Dar pe munte, 'n vale, li intóna mierl'a:
„Bata-ve indata temniti'a din Gherl'a!”

Multi plage grele si loviri amare
Sufere natiunea-mi fara de 'ncetare,
Inse intre tóte cruda si mai grea
Nu-e nici un'a ca si lovitur'a — aceea,
Ce-o infige-acel'a cu idei nebune
Care ne 'nvrajbesce pentru confesiune.
Si de-acestia inca este o multíme,
Trecu de ómeni falnici si nu-i scupa nime;
Dar la munte, 'n vale, li intóna mierl'a:
„Bata-ve indata temniti'a din Gherl'a!”

Uita-te acolo la cei trei-spre-diece,
Si-apoi apetitulu pe trei díle-ti trece,
Sunt alesi de tíera si de-a loru natiune
Ca toti sé elupte drepturi vechi, strabune;
Inse numai unulu ceva au facutu,
Ceia ca piticulu mandru au tacutu;
Totusi au ei fruntea, cu nerusinare
Si-arogá inca la noi stima mare;
Dar la munte, 'n vale li intóna mierl'a:
„Bata-ve indata temniti'a din Gherl'a!”

Mare esti prinsóre, inse de-asin poté
Ca sé bagu in tine pe cáti eu asin vré,
Totusi n'ai ajunge si ai fi pre mica,
Ca-ci e numerosa inc' acést'a elica;
Multi talhari cu spaima, multi banditi si hoti
Siedu aici la umbra, dar nu-su inca toti;
Multi sunt ei aice, inse multi lipsescu,
Cari afara 'n tíera si-acum vendu, rapescu;
Dar la munte, 'n vale li intóna mierl'a:
„Bata-ve indata temniti'a din Gherl'a!”

GUR'A SATULUI.

Scrisorile lui Pacala catra Tandala.

Frate de cruce!

Asculta ceva fainu! Candu cu peregrinarea mea catra Micula petreceam la Aradu, fusei norocosu a siede intre clientii mei Füstös János si Bika, stringeri de mana, inbratiosiar fratiesci si intime ne esplicara dragostea ce o pastramu unulu pentru altulu.

Sér'a fu tempulu de teatru, tóta lumea româneasca se duce, nu potu dara sê remanu nici eu. Ne-am petrecutu pré bine, fara deosebire eram dispusi cu totii asié de bine, câtu, si candu se petrecea pe scen'a teatrului scenele cele mai tragice, noi ne tavaliamu de risu, ca la comediele cele mai bune.

Ca tôte alte, trecu si acést'a. Veni vremea de plecarea mai departe. Candu plecasem de acasa calculam câ de la Aradu o sê mergu in ortaciá cu compani'a dlui Pascali, inse in zedaru. Totu singuru si éra singuru! — diceam in mine, necasindu-me; me pusei dara pe carulu postei. Erá tardíutiu sér'a. Me apucase o gróza câ o sê me inpartasiescu numai singurelu de placerile noptii, nu va mai fi altulu care sê-mi ajute a admirá maiestuositatea naturei: Cantârile buheloru si a huhuredíloru. Fusei inse norocosu, capetai unu ortacu. O fetitia desperata (fie dísu intre noi: trecuse peste tôte clasele de catania) peregriná si ea sê se faca calugaritia; eu, sermana, me incercam se o mangaiu, ca in totu loculu o incepuu si cu ea pe glume, dar tôte erau in zedaru, dícea, câ ea nu conósce ból'a aceea ce se numesce dragoste, nu a patimitu in asié ceva nici candu.

Tempulu trecea pe 'ntrecute cu caii nostri. Copil'a mea adormí. Unu tonu de sirena me miscá de odata: horcaia vecin'a.

Eduardu! Eduardu! suspiná copil'a mea in visu A! se róga la santulu Eduardu. Mi-luai dara si eu cumanaculu josu si-i contraniam: Santa Cunigunda! Santa Cunigunda! In urma pestrecutu de smerenia, am atípit si eu pana 'n Orade.

Pa, pa! ea a plecatu mai de parte. Ne mai díseramu câte unu adio cu cód'a ochiului si oh! nu ne-am mai vediutu.

Una dóue prin Orade, si plecai si eu mai de parte. Dar asculta acuma! Eu siedeam in carutia si caruti'a o tragea, cine? Pista cu Bandi. Hi, hi, hi, totu nainte, mergeamu ca gandulu. Trecemu o statia, trecemu dóue, dar acum e réu, pe Pista incepu a-lu stringe cismele. Stâ in locu. Multiamesce de omenia. Ne necazimu, mai mergemu si éra mai stâmu, cocisiulu lu-indémna cu sbiciulu, eu lu-ajutu cu calcâiulu, totu in daru. Se escuza sermanulu in totu chipulu, dar pe langa cea mai mare bunavointia, n'are ce face, numai ne multiamesce. Lu-lasaramu dara in cortelu la Gileu, ca pana rentornâmu se-i traga cismele pe sianfe si noi plecaramu mai departe.

Ajungemu in Gherl'a. Abié me scoboru, me apuca toti de tôte partile sê me conduca la cortelu. Calauzulu nainte, eu in midilocu, alu treilea dinapoi cu desagii. Ne apropiâmu de o casa ca o cetate, bucuri'a mea, câ o se am cortelu pe pontu. Ajungemu acolo, calauzulu descuia nisce lacate, desface penetele si-mi díce: poftimu!

Aleta inderetru, calauzu, desagi, tôte le-am lasatu acolo, erau se me bage la cortelu si costu gratisu — in temnitia.

Trecu si ast'a. Urmâ mane dí deschiderea adunarii. Ti-o descriu si ast'a pe scurtu: Decâtu tôte, mai interesantu a fostu banchetulu, activitate au desvoltatu toti cu totii, cu deosebire — membri balului

Déca ai dori se scii mai multe sê fi venitu si tu.

NB. Pe candu am intorsu inapoi, de sermanulu Pista n'am gasitu alta decâtu atil'a si nadragii intinsi pe ruda.

Dupa cari remanu alu teu

frate de cruce
Pacala.

Preumblari.

Totu de lapte si éra lapte si vietielu se serbezesc, asié, siedîndu si eu totu in unu locu si éra in unu locu m'am serbezitu cu totul. Sê facu dara o preumblare prin lume, dar in catro sê o iau, in susu ori in josu, pe apusu ori pe resaritu?! In apusu am mai umblatu, nu multu me intereséza, déca se intempla séu se va intempla ceva nou, o sciu ca si candu asiú fi p'acolo, ba dóra mai bine, o iau dara spre resaritu. Me sui pe vaporu, vaporulu pléca, hornulu típa la fumu de rupe loculu, dar eu cu sugarea mea tragu degetu cu elu. Trece una, trecu dóue, mai remanu inca nóa, nu-e departe Orsiova. Haid' numai haid' sora Dunare câ acusi me scapa Dumnedieu si de tine.

Drumulu lungu si calea multa, fie pe resaritu fie pe apusu, totu una, cascu in susu cascu in josu, e cam pré multu de omenia. Dar ce me lovesce pe la nasu, asimtu ce asimtu, dar ce asimtu óre? déca sum prin orasie si dupa plóia trecu pe langa câte unu canalu, sciu ce asimtu, déca dícu câ iesu afara in verdétia la unu picu de aeru curatu, sciu de ce

am nadusieli; dar aci, pe langa tóta praca'sa, nu me potu procopsi. Mai cascarimu si dainaimu totu nainte, a ha! Acum sciu ce-i, Schiesspulver aus Rumienien.

Cu degetulu in frunte, cu ochii de unu calasiu si cu parapleulu sub suóra coboru de pe vaporu. Usiurelu in carne ca iepurile in dumbrava, gingasielu la picióre ca cerbulu in codru strabatu totu inainte. Sórele nu-lu mai vedu, i s'a negritu fati'a de pravu de pusca; pe unde calcu, potcovele din cisme típa totu schintei de verfurile baioneteloru, totu pamentulu e plinu de pusce; umblu sermanulu de mine totu ca pe schintei ca nu cumva se me inpedecu in cocosiulu unei pusce si sê-mi facu mórté. Totu asié de la resaritu pan' la scapatatu, câtu strabati cu doi ochi. Mergu mai nainte, me apropu de Moldov'a. Se incepu tunurile. In totu acoperisiulu câte unu tunu. Salcile de pe langa drumu sunt pline de tunuri, mergu mai nainte, mazerea in gradina, in locu de paru, e cu pusca. Pe unde ar' fi sê fie cucurudiu, ca se orbésca lumea, guvernulu a pusu numai pe de margini cucurudiu éra in midilocu totu pusce

TRÉNCA si FLÉNCA.

Tr. Eu tiucu-ti ochii soro draga, da ce mai ce mai, cum ai umblatu pe la Gherla, cum ti-ai petrecutu, spune-mi si mie?

Fl. Da cum sê-mi petrecu? nici cum, eu n'am mersu acolo pentru aceea, eu am avutu de lucru!

Tr. Ce lucru, sciu câ n'ai mersu dóra de soca-citi'a óspetiloru?

Fl. Ce mai idea! Eu draga mea am fostu raportorulu Telegariulu, asié sê scii!

Tr. Asié! atunci mi-iau ceapti'a inaintea ta.

O absurditate.

Federatiunea si cu ea tóte celelalte diuarie, striga in lumea larga „Nedreptate,” câ in Transilvani'a sunt abié a patra parte atátia unguri ca romani si totusi ungurii vréu se domnésca.

Ce mai absurditate! Aceea ati pote-o scí voi, cumca ca se fie cineva domnu trebue sê si aiba barem 3—4 slugi; deci, aceea e lucru pre naturalu câ in Transilvani'a numai ungurii potu fi domni pentru câ ei sunt cei mai putieni.

Acum déca din intemplantare, in Transilvani'a n'ar fi unguri, atunci ce-ar fi de tiér'a aceea? ar fi o tiéra de proletari, câ-ci patru domni cu unu sluga nici in st. scriptura nu gasesci.

Ascultati una vitim.

O sermana de fôia ungurésca umoristica, scriindu despre destituirea dlui Macelariu, face vitiulu: „Astfelu ar' trebui se faca cu toti romanii cari traiescu din spinarea tierii nóstre si totusi lucra contra guvernului.” Ei! asié-e dieu aceea: pamentulu e alui Dumnedieu, ér' Dumnedieu a lor, deci acui e vac'a aceluia e si vitielulu. Ce mai fôia — vitielósa!

inplantate, strabatu mai departe, ajungu la Iasi; vai sermanulu de mine! stradele mijiescu de tunuri.

Cu fracutiulu pintre picióre, cu strinfii trasi bine in suau umblu ca vai de mine, pestrecutu de gróza, ca se nu se slobóda vr'unu tunu a supra mea.

Iesea, Iesea! scapa-me, mantuiesce-me, fâ-me in bratiile meiner mama, fâ-me inca o data langa unu pîf de vinu, câ mai multu nu me prindi pe aici.

Vai mergu mergu, plecu!

Hiu, hiu, hiu! multiamu Dómné câ sosii cu strinfii întregi, cu ochelarii nesperti ba inca si cu parapleulu.

Unu corespundinte alu presei austro-magiare.

TANDA si MANDA.

T. Audít'ai frate Mando cum ne ciufulesce Telegariulu, ce dici tu la asta!?

M. Dapoi, ciufulu ciufulesce.

T. Ce felu de diuarie din Romani'a cetesci tu frate Mando?

M. Romanulu.

T. Dapoi Tiér'a, Trompet'a si celelalte nu le cetesci?

M. Nu, pentru câ cetescu Neue freie Presse si alte de aceste, apoi e totu atâta.

T. Alu dracului lucru mei frate, o sê fie bataie!

M. Hm! Dapoi óre cine o sê-i beie zama?

T. Aceia nu sciu dio ou, sciu atâta inse câ pe care l'oru apucá acuma, nu se mai scóla.

T. Audi frate, Federatiunea publica numele acelora carii au subscrisu pronunciamentulu.

M. Bine face! Celu pucinu sê se aléga odata grâulu curatu din pleve, si sê vedemu cine au avutu curagiu a fi romanu si in tempu de persecutiune, nu numai atunce candu se impartu — directoriile.

In cause private.

In urmareea alegerii din Blasiu, dieces'a Gherlei va deveni acusi vacanta. Aspiranti pentru acestu scaunu episcopescu sunt o multime, si eu mi-intipuescu cum voru caletori ei pe rendu la Pest'a — in cause private.

Ciórele si corbii ca telagrafu.

Eram odata in unu orasielu, si ne adunasemu mai multi inai inaintea unei bolte facandu politica. „Vine post'a” — ne intrerupse de odata unu locuitoriu de acolo. Vine a gramada de cióre si corbi totu croncanindu. Riseramu cu totii bine. Intru adeveru post'a si sosi nu peste multu. — Amiculu nostru satirisá sermanulu calu de posta.

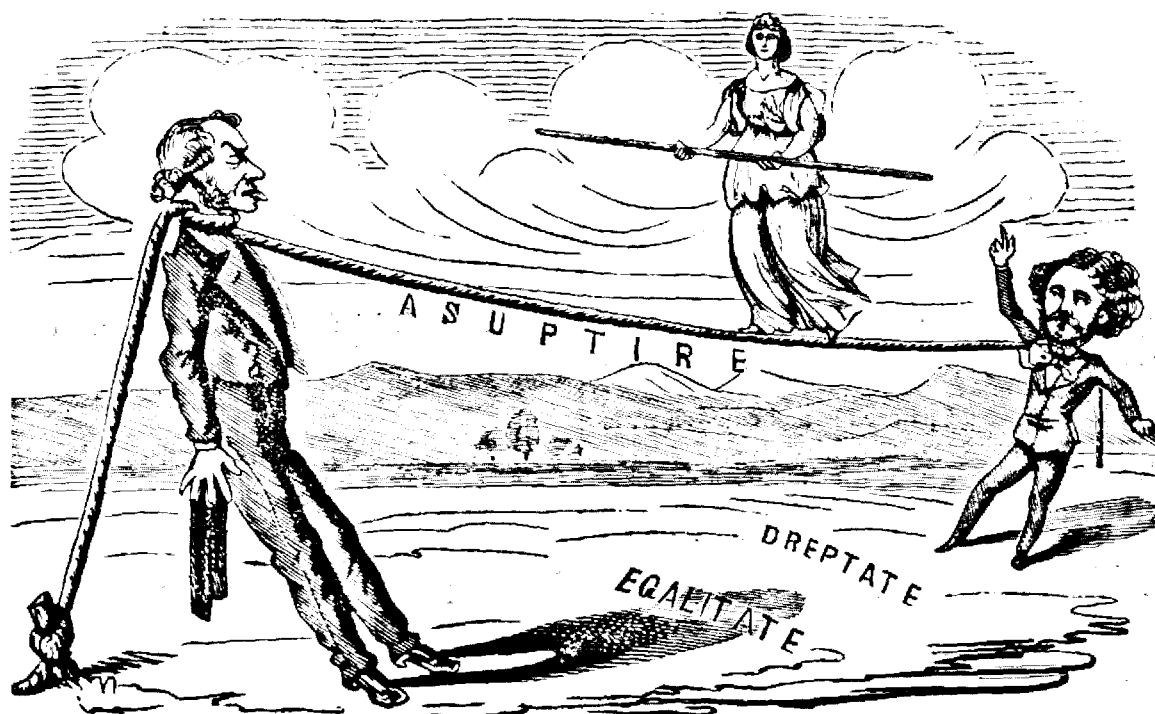
Post'a Gurei Satului.

Sfredelusiu. Am cetitu versurelulu cu atentiune incordata, dar altu ceva n'am gasitu de publicatu decâtu aceste dóue síre:}

Ca si fiórei radi'a cea de sóre,
Place-mi rosratenulu cu unsóre!

Apoi déca-ti place, dragulu meu, ti-poftescu apetitu bunu!

Nica. Articolulu despre gunoiulu diuaristicea romane nu se póte publicá. Sermanulu Telegariu inca ar alunecá a crede, câ tintesci la elu, si-apoi s'ar mania tare.

Ondrașiu : Nu te face cu cecanenu mei ortace, încórdă câtú poti sê nu cada cumva, c'apoi si noi ne uluimú !
Beușt : (Inghite moduri seci.)

Talianulu : Mai indémna si tu mei Michel, câ-ci vedi câ totu smintesce tactulu.

Proprietariu, redactoru respunseiatoriu si editoru : Iosifu Vulcanu.

S'a tiparitu prin Alesandru Kocsi, Piatî'a de pesci Nr. 9.